На Вацлавском тргу, у самом срцу Прага, за 80 евра (сума није занемарљива) може се купити фигура Хајдриха. Лутка нацисте, идеолога фашистичких концентрационих логора и јеврејских гетоа, јаросног следбеника теорије раса, којег су убили борци чешког Отпора је врло тражена. И то ни у коме не изазива негодовање. „Слобода“! У суседној Словачкој је присутна друга напаст. Демографи су израчунали: до 2020. године ромско становништво ће бројчано премашити основну націју. Због страха у неколико градова су подигнуте зидине, којима се мештани ограђују од рејона у којима компактно живе представници номадског народа. Слаби глас правобранитеља против оваквих „ромских гетоа" нико није чуо. Слобода? Роми се осећају све непријатније у наизглед комфорном животу у Европи. Француска, не обраћајући пажњу на протесте руководства ЕУ инсистира на правилности депортације с њене територије бугарских и румунских Рома. Чешки премијер Петер Нечас у потпуности подржава колегу Саркозија. Јер, Роми сметају и Чесима. Самим својим присуством они као да „провоцирају" ексцесе: у ромским кућама се подмећу пожари, њихови власници бивају претучени или чак убијени... Ево, једно такво суђење о подметању пожара биће одржано у граду Виткову 20. октобра. Зашто су чешки десничарски радикали тако агресивни? Очигледно, још и због тога што схватају општеевропско расположење према припадницима других народа. А шта је с историјским искуством ХХ века... Оно мало чему учи кад се прикаже у облику смешних фигурица нацистичких џелата. Спасавајући се од невоље чешки Роми су масовно кренули у Канаду, која је због тога била приморана да уведе визни режим с Прагом.

И нису у питању само Роми! Нервозу код дела староседелаца ЕУ изазивају сви они који су, како се у Русији каже, „сишли с брда". Без обзира да ли је то „пољски водоинсталатер", турски грађевинац, Африканац, Арапин. Непријатељство у односу на оне који ти нису слични рађа национализам. Отуда потиче успех на изборима европских партија десничарског радикалног усмерења. Политичари којима још до недавно пристојни људи „не би руку пружили" данас улазе у састав власти исте ове Француске, Италије, Холандије, Данске, Белгије, јужноевропских земаља. Чак се за њих нашло место и у Европском парламенту након ступања у ЕУ Бугарске и Румуније.

А ових дана је дошло до пометње у самој Немачкој. Лидер ХСС, премијер-министар Баварске Хорст Зејерхоф је апеловао да се ограничи имиграција муслимана. Зејерхофје буквално рекао следеће: „Очигледно је да се мигранти из друге културне средине, као на пример, из Турске или с Блиског Истока, тешко интегришу. На основу тога закључујем да нам нису потребни додатни мигранти из друге културне средине."

Дакле, шта се данас дешава у европској кући? Где су она чувена ’једнака права за све’ њене грађане? Где је политика „отворених врата" за прогањане и сиромашне? Ситуацију анализира руководилац Центра за политичка истраживања, доктор историјских наука Борис Шмељов:

- У земљама Западне Европе је врло низак наталитет. Без дотока миграната њихове економије једноставно не могу да опстану, да обезбеде висок ниво живота. Међутим, миграција се претворила у пораст напетости између дошљака и староседелаца (...). И то није због тога што постоји конкуренција за радна места. Не подударају се културне, цивилизацијске, верске традиције, што страшно нервира староседелачко становништво. Расположење ксенофобије код њега расте као квасац. И већ су достојанствени Швајцарци на референдуму забранили изградњу минарета, Французи уводе забрану за ношење предмета женске муслиманске одеће - хиџаба. Европљани размишљају: „Толико чинимо за дошљаке, обезбеђујемо им школовање, посао, социјалне гаранције, а они не желе да прихвате наше обичаје!"

А можда једноставно, нису у стању да прихвате европске традиције које су им стране од рођења? Они су Роми, муслимани, Африканци - носиоци друге културе, других вредности, што између осталог, не оправдава кршење (од стране истих ових Рома) прописа боравка у Шенгенској зони, а још мање масовне погроме, које перманентно организују арапски екстремисти у Француској. Заиста се добија неки затворени круг. Да ли постоји излаз из њега?

- Треба поново размотрити цео законодавни систем, што се сад и чини у Европској Унији. На пример, поново се поставља питање о правима човека, о самом садржају овог појма. Некадашње тумачење је дозвољавало да практично неометано на територију европских држава долазе избеглице из земаља Магреба, муслиманских или других држава. А депортација оваквог илегалца у домовину је крајње компликована и скупа. (...). Сад Европљани мењају законодавство, пооштравајући контролу на граници, пооштравају захтеве према мигрантима, ограничавају емиграцију. До чега ће довести ова политика? Засад није јасно. Зато је јасно нешто друго. Врло брзо ћемо постати сведоци озбиљних промена у западноевропској свести. Некадашње европске вредности и демократски принципи, унети у основу Европске Уније, у пракси су отворили „Пандорину кутију". И данас Европа није у стању да изађе на крај неконтролисаном миграцијом, коју је сама изазвала, и с њеним последицама - таласом националистичких, ксенофобских, антиромских и антимуслиманских расположења. Поштено говорећи, засад не видим могућност да се ова ситуација брзо поправи.

Тешкоће ЕУ представљају лошу вест за Русију, сматра Борис Шмељов. Пошто смо тесно повезани с Европом не бисмо желели да добијемо њене међунационалне проблеме, а за њено позитивно искуство смо увек отворени.

(Глас Русије)